

22 MART DÜNYA SU GÜNÜ

Dünya üzerindeki sulak alanlar, yaşamın çeşitliliği ve ekosistemlerin dengesi için kritik bir rol oynamaktadır. Ancak, insan faaliyetleri ve iklim değişikliği gibi etmenler nedeniyle bu alanlar giderek azalmakta ve su kaynakları boşa harcanmaktadır.

Dünyadaki toplam su miktarı **1.4 milyar km³** olup bunun % 97.5`u okyanuslarda ve iç denizlerde tuzlu su olarak bulunduğu için içme suyu olarak kullanımı sulamaya ve endüstriyel kullanıma uygun değildir. Dünyadaki suların **sadece % 2.5'i** ise nehir ve göllerde tatlı su olarak bulunmaktadır. Ancak yeryüzündeki su kaynaklarının yaklaşık **% 0.3`ü (binde 3)** kullanılabilir ve içilebilir özelliindedir. Tatlı su kaynaklarının % 87'si kutuplarda ve yeraltında hapsedilmiş olup akarsularda bulunan su ise toplam su miktarının ancak **%01`dir (Binde 1)**.

Türkiye'de yıllık ortalama yağış miktarı yaklaşık **574 mm** olup, bu da yaklaşık **450 milyar metreküp** (BCM) suya karşılık gelmektedir. Günümüzün teknik ve ekonomik koşullarında çeşitli amaçlarla kullanılabilecek yüzey suyu potansiyeli ortalama **94 Milyar m³/yıl`dır**.

Türkiye'nin tüketilebilir yüzey ve yeraltı suyu potansiyeli 112 Milyar m³/yıl olup, bunun 57 Milyar m³ 'ü değerlendirilmektedir.

Nüfus tahminlerine göre Türkiye'de, kişi başına düşen kullanılabilir yıllık su miktarının **2030 yılında 1.200, 2040 yılında 1.116, 2050 yılında ise 1.069** metreküpe kadar düşmesi öngörüüyor.

2009'da günlük kişi başı su tüketiminin **154 litre** olduğu ve 2022'de bu miktarın **%23,8** artarak **190 litreye** yükseldiği İstanbul'da su tüketiminde önemli bir paya sahip olan su kaybı, **2014 yılında %24 iken, 2022 yılında %19,4'e** gerilemiştir. Yaşanan su kayıpları 2019 yılı sonrasında düzenli bir şekilde azalmış ve 2014 ile 2022 yılları arasında toplamda **%3,3** oranında bir azalma kaydedilmiştir.

Ancak yine de önemli bir oranda su tüketen ve kullanılabilir su kaynakları bakımından tarih boyunca sıkıntı yaşayan bir kent olan İstanbul'da, İSKİ'nin verilerine göre kullanıcılara, 2023 yılında toplamda 1 milyar 117 milyon metreküp su akışı sağlanmıştır. Bu suyun 841 milyon 959 bin metreküpü regülatörlerden, 275 milyon 104 metreküpü ise barajlardan temin edilmiştir.

En çok su tüketilen gün olarak tarihe geçen 27 Temmuz 2023'te günlük **3,5 milyon metreküp su kullanımı** gerçekleşmiştir.

Dünya üzerindeki **sulak alanların azalması** ve su kaynaklarının boşa harcanması gibi sorunlar, **suyun adaletli ve sürdürülebilir kullanımı** için **acil eylemleri** gerektirmektedir.

Türkiye'de ise yıllık yağış miktarıyla ilgili sıkıntıların ve su kaynaklarının **tükenme riskinin arttığı** bir dönemde, **suyun etkin kullanımı ve korunması** büyük önem taşımaktadır.

İstanbul özelinde ise **su tüketiminin artışı, su kayıplarının azaltılması** gerekliliği gibi noktalar şehrin **gelecekteki su güvenliği** için önemli bir konudur.

Temiz su kaynaklarının hızla azaldığı gerçeği karşısında iklim değişikliği ve plansız tüketim; dünyada, Türkiye'de ve İstanbul'da suya erişim noktasında herkesi önlemler almaya itmeli.

**İSKİ verilerinden ve İPA Kent Gündemine Bakış, Temmuz Raporu Kuraklık, Su Bağımlılığı ve İstanbul'un Kronik Su Stresi çalışmasından faydalanılmıştır.*

<https://ipa.istanbul/yayinlarimiz/genel/su-krizi-rapor/>

İstanbul Kent Konseyi Çevre Çalışma Grubu
22 Mart 2024